

مبانی فنی و حقوقی

»

کارشناسی وسایل نقلیه زمینی

تدوین:

اصغر محبی

کارشناس رسمی امور وسایل نقلیه زمینی

و

وکیل پایه یک دادگستری

انتشارات جاودانه - جنگل

عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام، Iran.Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	: مبانی فنی و حقوقی در کارشناسی وسایل نقلیه زمینی/تدوین اصغر محبی.
مشخصات نشر	: تهران : جاودانه: جنگل، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۴ ص:؛ جدول؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۷۵۷-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: گواهی و گواهان کارشناس -- ایران
موضوع	: Evidence, Expert -- Iran
موضوع	: جرایم ترافیک -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: Traffic violations -- Law and legislation -- Iran
موضوع	: رانندگی -- ایران -- حوادث
موضوع	: Traffic accidents -- Iran
شناسه افزوده	: محبی، اصغر، ۱۳۴۵-، گردآورنده
رده بندی کنگره	: KMH۱۶۷۲
رده بندی دیویی	: ۳۴۷/۵۵۰۶۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۶۸۶۵۵۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

عنوان کتاب: مبانی فنی و حقوقی در کارشناسی وسایل نقلیه زمینی

مولف: اصغر محبی

ناشر: انتشارات جاودانه، جنگل

مدیر تولید: رضا خسروان

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۴۰۰

قطع و تیراژ: رقعی - ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۷۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۸-۷۵۷-۳

واحد تولید: ۶۶۴۹۵۲۷۵ و ۰۲۱-۶۶۴۸۲۸۳۰

دفتر فروش تهران: ۰۲۱-۶۶۹۵۵۶۴۳ - ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۱۵

دفتر فروش اصفهان: ۰۳۱-۳۳۲۰۵۰۰۵ دفتر فروش رشت: ۰۱۳-۳۳۲۶۵۱۱۳

www.jangal.com

کلیه حقوق این اثر برای مولف محفوظ می باشد.

فهرست مطالب

مقدمه

فصل اول: کلیات و مبانی قانونی کارشناسی..... ۱

- ۱..... کارشناس کیست؟
- ۴..... نقش کارشناسی در ادله اثبات دعوا چیست؟
- ۵..... کارشناسی شغل است یا تخصص؟
- ۵..... تکالیف و اختیارات قانونی کارشناسان رسمی دادگستری در اظهار نظر کارشناسی
- ۱۲..... موانع انجام کارشناسی از سوی کارشناسان رسمی در مقررات جاری
- ۱۴..... جهات رد و معذور بودن کارشناس
- ۱۶..... ارجاع کارشناسی و تکالیف کارشناس رسمی
- ۱۷..... موارد استفاده از اهل خبره به جای کارشناس رسمی
- ۱۸..... تعداد اعضای هیأت‌های کارشناسی
- ۱۹..... دستمزد کارشناسی
- ۲۴..... هزینه ایاب و ذهاب کارشناس بر عهده کیست؟
- ۲۵..... ویژگی‌های نظریه کارشناسی
- ۳۱..... اعتبار زمانی نظریه کارشناسی
- ۳۲..... تأخیر در ارائه نظریه کارشناسی
- ۳۲..... متضرر شدن اصحاب دعوی از تخلف کارشناس
- ۳۳..... آیا طرفین دعوی میتوانند بر انتخاب کارشناس تراضی نمایند؟
- ۳۳..... ارجاع امر داورى به کارشناس از سوی کانون کارشناسان

د مبانی فنی و حقوقی در کارشناسی وسایل نقلیه زمینی

فصل دوم: حوزه صلاحیت کارشناسان رشته وسایل نقلیه زمینی..... ۴۱

رشته امور وسایط نقلیه زمینی..... ۴۱

فصل سوم: اظهار نظر فنی و موضوعات مرتبط با ساخت و تولید وسایل نقلیه ۴۷

لزوم رعایت استانداردهای ایمنی در تولید خودرو..... ۴۷

دوره تضمین و دوره تعهد..... ۴۷

تکلیف قانونی تولید کننده و وارد کننده در رفع عیب خودرو در دوره ضمانت

(گارانتی)..... ۴۸

خسارات و هزینه های رفع نقص یا عیب خودرو در طول مدت ضمانت (گارانتی) بر

عهده کیست؟..... ۴۸

در چه مواردی عرضه کننده مکلف به جایگزینی خودروی نو با خودروی معیوب

است؟..... ۴۹

آثار استفاده از قطعات و خدمات خارج از شبکه رسمی و مجاز عرضه کننده توسط

مصرف کننده..... ۵۰

مدت زمان دوره تضمین (گارانتی)..... ۵۰

دوره ضمانت رنگ..... ۵۱

زمان و دایره شمول دوره تعهد..... ۵۱

آیا قانون حمایت مشمول موتورسیکلت ها نیز می شود؟..... ۵۱

ضوابط پرداخت خسارت ناشی از توقف خودرو در نمایندگی برای رفع نقص..... ۵۲

هزینه های بارگیری و حمل خودروهای در راه مانده به نمایندگی..... ۵۳

نحوه محاسبه مدت زمان توقف برای پرداخت خسارت در دوره تضمین و دوره تعهد..... ۵۴

چگونگی ضمانت خدمات ارائه شده از سوی نمایندگی..... ۵۴

نحوه اقدام نمایندگی در خصوص رفع عیوبی که مورد نظر مصرف کننده نبوده..... ۵۵

فرایند رسیدگی به شکایات مصرف کنندگان در صورت وجود عیب و نقص فنی در

خودرو..... ۵۵

فصل چهارم: تصادفات و مسئولیت های قانونی رانندگان و سایر عوامل موثر در

وقوع حوادث رانندگی..... ۵۷

مبانی قانونی رسیدگی به تصادفات توسط کارشناسان..... ۵۷

نقش محدودیت‌های آزادراه‌ها در رسیدگی به تصادفات این معابر.....	۶۱
تصادفات در خطوط ویژه.....	۶۴
نقش سرعت در علت تامه تصادفات.....	۶۸
تصادفات عابر پیاده.....	۷۰
تکالیف عابران پیاده در معابر چیست؟.....	۷۷
نقش سن و سال و شرایط جسمی و روحی عابران پیاده در رسیدگی به تصادفات.....	۸۰
مسئولیت‌های قانونی اولیا و یا سایر سرپرستان قانونی عابران صغیر و محجور.....	۸۱
نقش فقدان گواهینامه رانندگی در وقوع تصادف.....	۸۳
مسئولیت حوادث ناشی از عدم بارگیری صحیح محمولات.....	۸۶
مسئولیت‌های قانونی در حوادث رانندگی.....	۸۸
معنای مسئولیت.....	۸۸
مسئولیت‌های قانونی راننده در تصادفات.....	۸۸
شرایط تحقق مسئولیت مدنی.....	۸۹
مبانی مسئولیت مدنی.....	۸۹
تصادفات منجر به جرح و فوت به عنوان جرم غیر عمدی تلقی می‌شوند.....	۸۹
مبنای فقهی نظریه خطر.....	۹۰
مصادیق قانونی تقصیر در مقررات جزایی.....	۹۱
مصادیق تقصیر در قانون مدنی.....	۹۲
مباشرت و تسبیب.....	۹۳
موجبات ضمان و اشتراک مسئولیت در حوادث رانندگی.....	۹۴
تقصیر زیان‌دیده از نظر فقهی.....	۹۴
نحوه تقسیم مسئولیت در رویه قضایی و قوانین کشور.....	۹۵
تعیین مسئولیت در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲.....	۹۷
مسئولیت اشخاص حقوقی در حوادث رانندگی.....	۱۰۰
نمونه آرا محاکم قضایی و نظرات مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه.....	۱۰۴
مسئولیت شهرداری‌ها و ادارات راه و شهرسازی در وقوع حوادث رانندگی.....	۱۰۹

و مبنای فنی و حقوقی در کارشناسی وسایل نقلیه زمینی

فصل پنجم: محاسبه و برآورد افت (کسر) قیمت وسایل نقلیه ناشی از خسارات وارده و چگونگی محاسبه ارزش ۱۱۵

تعریف افت قیمت ۱۱۵

ارزش عادلانه وسیله نقلیه ۱۱۵

مبنای قانونی محاسبه و مطالبه افت قیمت وسایل نقلیه ۱۱۶

ضرورت وحدت رویه در برآورد افت قیمت وسایل نقلیه ۱۱۹

عوامل موثر در تعیین افت قیمت ۱۲۲

چگونگی اطلاع کارشناس از تصادفات قبلی وسایل نقلیه ۱۲۲

وسعت خسارات وارده به وسیله نقلیه چه اثری در تعیین و برآورد افت قیمت دارد؟ ۱۲۲

آیا شرکت های بیمه در حدود تعهدات خود مکلف به پرداخت افت قیمت ناشی از تصادف وسایل نقلیه می باشند؟ ۱۲۴

تأثیر تبصره های ۳ و ۴ ماده ۸ قانون بیمه بر تعیین افت قیمت ۱۲۵

تعریف ارزش ۱۲۷

محاسبه ارزش ۱۲۸

فصل ششم: بررسی اصالت وسایل نقلیه ۱۳۱

تعریف اصالت ۱۳۱

در چه مواقعی بررسی و احراز اصالت وسیله نقلیه ضرورت دارد؟ ۱۳۵

تعویض قطعات اصلی وسیله نقلیه بدون مجوز جرم است یا تخلف؟ ۱۳۵

ارتباط اتاق با شاسی وسایل نقلیه ۱۳۸

خودروهای دو تکه ۱۳۹

آیا وسیله نقلیه به عنوان یک مال مشترک بین چند نفر قابلیت تقسیم دارد؟ ۱۴۲

فصل هفتم: اجرت المثل و اجاره بهای وسایل نقلیه ۱۴۵

تعریف اجرت المثل ۱۴۵

خسارت خواب یا اجرت المثل وسیله نقلیه ۱۴۵

موارد تعیین اجرت المثل ۱۴۷

مقدمه

به نام یگانه داور دادگر

سرعت پیشرفت تکنولوژی و پیچیدگی فزاینده موضوعات علمی و تخصصی در عصر حاضر بر شکل‌گیری و نوع منازعات و دعاوی بین اشخاص تأثیرگذار بوده و میزان بکارگیری کارشناسان رسمی در حل و فصل بسیاری از دعاوی مطروحه در مراجع قضایی را دوچندان کرده است به نحوی که رفع منازعه و تخاصم بین افراد دعوی و برقراری و اجرای عدالت بدون حضور و اعلام نظر کارشناس رسمی دادگستری در اغلب موارد امری امکان‌ناپذیر است.

علاوه بر آن، کلیه دستگاه‌های اجرائی، وزارتخانه‌ها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی، شهرداری‌ها، بانک‌ها و کارخانه‌های صنعتی، معمولاً برای انجام امور معاملات و مزایده‌ها، ارزیابی ماشین‌آلات و تجهیزات، وثیقه‌گذاری و غیره، نیازمند قیمت‌گذاری اموال و تجهیزات و تأسیسات (اعم از اموال منقول و غیرمنقول) می‌باشند که در این راستا از خدمات کارشناسان رسمی دادگستری بهره‌مند می‌گردند.

اکثریت قریب به اتفاق موارد کارشناسی ارجاعی از مراجع قضائی و غیر قضائی (اداری)، از زمره امور تکلیفی کارشناسان رسمی دادگستری است که حسب قوانین موضوعه، کارشناسان رسمی مکلف و موظف به ارائه خدمات مذکور می‌باشند.

قانون‌گذار در قوانین متعدد از جمله: قانون آیین دادرسی مدنی، قانون آیین دادرسی کیفری، قانون اجرای احکام مدنی، قانون مدنی، قانون مجازات

اسلامی، قانون تجارت و قانون امور حسبی، در مواردی که اختلافات واجد وصف فنی و تخصصی هستند به صراحت در خصوص ارجاع امر به کارشناس و یا اهل خبره تعیین تکلیف کرده و خلأ دانش مربوط به موضوعات مختلف علمی و تخصصی دادرس را با بهره‌مندی از خدمات کارشناسان رشته‌های مختلف پر کرده است. چراکه دادرس در مقام رسیدگی به دعاوی و رفع منازعه و مخاصمه، تصمیم‌گیری و انشاء رأی، اصولاً با موضوعات مختلف علمی و تخصصی روبروست که نسبت به این امور، اولاً احاطه، تسلط و اطلاعات علمی کافی ندارد و ثانیاً حتی اگر حسب مورد، نسبت به برخی از این امور آگاهی و اطلاعات کافی هم داشته باشد با عنایت به قاعده منع تحصیل دلیل توسط دادرس، با محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های قانونی مواجه است. ضمناً علاوه بر قوانین موضوعه، قانون‌گذار در موارد متعدد در قوانین خاص، مقررات و آیین‌نامه‌های دولتی نیز لزوم استفاده از نظریه کارشناسی را مورد توجه قرار داده است.

لذا با عنایت به گستردگی و تنوع خدمات کارشناسی و نظر به اینکه نظریات کارشناسی در تعیین تکلیف موضوعات ارجاعی از مراجع قضائی و غیر قضائی (اداری) و حل مجهولات علمی، فنی و تخصصی پرونده‌ها، به عنوان وسایل اثبات دعوی، کمک شایانی به استنتاج دادرس می‌نماید، اندیشه و نظریه کارشناسی تأثیر مستقیم و به سزایی در تصمیم‌گیری مراجع موصوف ایفا می‌کند. از آنجایی که کارشناسان در ارائه خدمات کارشناسی مکلف و موظف به رعایت حقوق طرفین دعوی از یک سو و عمل به دستورات مقامات قضائی از سوی دیگر می‌باشند، لزوم آشنایی کارشناسان با مبانی حقوقی مربوطه که در ارتباط تنگاتنگ و لحظه‌به‌لحظه با قضات می‌باشند بیش‌ازپیش آشکار می‌گردد. بنابراین ارائه خدمت اصولی در این عرصه گرچه از یک طرف متکی به معلومات علمی، تخصصی، تجربی و وثاقت و سلامت کارشناس می‌باشد، لیکن از طرف دیگر وابستگی کامل به

میزان آشنایی و علم و آگاهی وی نسبت به قوانین حقوقی و کیفری، مقررات دولتی و آشنایی با تکالیف قانونی مصرح در قانون کارشناسان رسمی دادگستری دارد. بدیهی است که کارشناسان دادگستری صرفاً با کسب اوصاف پیش گفته می‌توانند اولاً: در امور کارشناسی خود موفقیت حاصل نموده و کسب اعتبار نمایند و ثانیاً: در اجرای عدالت سهمیم شده و یار و یاور نظام قضائی کشور باشند. از طرفی حسب ماده ۷ قانون کارشناسان رسمی، ارتقاء دانش حقوقی مرتبط با امور کارشناسی به‌عنوان یکی از ضروریات بنیادی، از اهم وظایف شورای عالی کارشناسان و حسب ماده ۴۸ آیین‌نامه اجرائی قانون موصوف از وظایف هیأت مدیره کانون کارشناسان است که این امر با برگزاری دوره‌های آموزشی، بازآموزی، گردهمائی، هم‌اندیشی و هماهنگی در روش‌های انجام کارشناسی و انتقال و تبادل تجربیات کارشناسی تجلی پیدا می‌کند چراکه آموزش و ارتقاء دانش حقوقی مرتبط با امور کارشناسان علاوه بر تسهیل و تحکیم مبانی نظریات کارشناسی، باعث می‌شود که حدود ثغور و مرزبندی بین اظهارنظر کارشناسی و تصمیم قضائی رعایت گردد تا کارشناس با مدنظر قرار دادن حقوق و تکالیف قانونی خود از ورود در حوزه مسئولیت و اختیارات قاضی خودداری نماید.

در مجموعه حاضر سعی در برقراری ارتباط بین موضوعات فنی و تخصصی حوزه کارشناسی وسایل نقلیه زمینی با مبانی قانونی و حقوقی مرتبط شده است تا کارشناس با اشراف کامل بر اصول و مبانی حقوقی و تخصصی به انجام امر کارشناسی و اظهارنظر پرداخته و با اطمینان خاطر قادر به دفاع از نظریه ابرازی خود باشد. بدیهی است انعکاس کاستی‌ها و نواقص این نوشتار از طرف خوانندگان عزیز موجب امتنان و راهگشای اینجانب در اصلاحات بعدی آن خواهد بود.